

Factuur
is niet
transparant

Patiënten hebben
het recht te
weten hoeveel
supplementen ze
betalen.

Weet waarvoor je betaalt bij de tandarts

Op het einde van je tandartsbezoek betaal je netjes de rekening die hij of zij je presenteert, maar weet je ook wat de verschillende kosten zijn? Wij geven je meer inzicht in je tandartsfactuur en de factoren die ze de hoogte injagen.

Martine Van Hecke – Daisy Van Lissum

De “basiszorg” is in ons land redelijk betaalbaar, zolang je voldoet aan de voorwaarden voor terugbetaling én bij een geconventioneerde tandarts gaat die de prijsafspraken naleeft. Wie daarbuiten valt, riskeert echter veel uit eigen zak te betalen. En terwijl bestaande overheidsinitiatieven om een jaarlijks tandartsbezoek aan te moedigen wel goede bedoelingen hebben, zijn er andere maatregelen nodig om tandzorg toegankelijker en transparanter te maken.

Terugbetaling is beperkt

Eén op de twee Belgen gaat niet jaarlijks naar de tandarts. Het mondzorgtraject is een relatief nieuwe afspraak tussen de tandartsen en ziekenfondsen. Sinds 2016 moet je minstens één keer per jaar naar de tandarts gaan om een maximale terugbetaling te krijgen voor bepaalde behandelingen. Voor kinderen geldt die regel niet.

Ging je in 2017 als volwassene niet naar de tandarts, dan zul je volgend jaar meer uit eigen zak moeten betalen voor bepaalde prestaties zoals vullingen of het ontzenuwen van een tand. Ging je dit jaar wél naar de tandarts, en diende je daarvoor het getuigschrift in bij je ziekenfonds, dan krijg je zulke gangbare prestaties doorgaans voor 75 % terugbetaald. Voor jongeren tot 18 jaar of personen met een verhoogde tegemoetkoming is dat zelfs 100 %. Ideaal is dat systeem echter niet. Tot nog toe blijkt het mondzorgtraject immers wel iets meer mensen naar de tandarts te lokken, maar niet diegenen die het het meest nodig hebben. Hoewel de achterliggende bedoeling natuurlijk goed is, lijkt het ons beter om diegenen te belonen die jaarlijks wél op controle gaan, dan om anderen te straffen.

Liever een derde betaler

Een automatische derdebetalersregeling lijkt ons alvast een betere optie. Daarbij moet een patiënt niet langer het hele bedrag voorschieten. Hij betaalt enkel nog de eigen bijdrage (het remgeld) en het ziekenfonds regelt het andere deel rechtstreeks met de arts.

Specialisten volgen nóg minder vaak de officiële tarieven dan tandartsen

Vergeet de extra compensatie niet

Elke Belg heeft een aanvullende verzekering. Die sluit je automatisch wanneer je lid wordt van een bepaald ziekenfonds.

Die biedt vaak een bijkomende tegemoetkoming voor tandzorg. Doorgaans voor prestaties die minder of helemaal niet worden terugbetaald, zoals orthodontie.

Het loont om te vergelijken vooraleer je voor een bepaald ziekenfonds kiest. Welk ziekenfonds voor jou het voordeligst is, hangt immers af van de zorg waar je het vaakst een beroep op doet en welk ziekenfonds daar het meest voor terugbetaalt.

Kijk of je ziekenfonds een extra tegemoetkoming biedt en ga na welke papieren je daarvoor moet bezorgen.

Dat maakt gezondheidszorg meteen toegankelijker voor wie het niet breed heeft. Helaas is het nog niet verplicht voor tandzorg, al kan de tandarts het in sommige gevallen (bv. bij jongeren) wel vrijwillig toepassen. Die regeling moet dus algemener, vinden wij. Tandzorg prijkt immers systematisch boven aan de lijst van zorg die mensen uitstellen. Bovendien zou iedereen gebaat zijn met deze veralgemening: het maakt gezondheidszorg niet alleen toegankelijker, maar ook eenvoudiger en transparanter. De patiënt weet meteen hoeveel hij zelf moet betalen voor de verleende zorg én hoeft geen briefjes meer binnen te brengen bij zijn ziekenfonds om het voorgeschoten geld terug te vragen.

Geconventioneerd of niet?

De ereloonsupplementen die een tandarts aanrekenen boven op de officiële tarieven zijn dan weer volledig voor eigen rekening, die worden nooit terugbetaald door je ziekenfonds.

Om patiënten te beschermen tegen onaangename verrassingen op de tandartsfactuur, maken de tandartsen en de ziekenfondsen prijsafspraken. Een geconventioneerde tandarts leeft die officiële tarieven na, en een gedeeltelijk geconventioneerde tandarts doet dat enkel op bepaalde tijdstippen.

Die tarieven gelden echter enkel voor prestaties die binnen de terugbetaling vallen. Dus niet voor alle behandelingen en niet voor alle leeftijden. Zo wordt het jaarlijkse mondonderzoek slechts terugbetaald tot 67 jaar, en betaal je het trekken van een tand als volwassene (tot 53) meestal uit eigen zak. Kronen, bruggen en implantaten worden niet terugbetaald. Medische redenen zijn daar niet voor, de overheid heeft simpelweg niet genoeg budget om voor iedereen alle tandzorg terug te betalen.

Ook de tariefzekerheid zit vast aan zulke grenzen: val je uit de boot voor de terugbetaling, dan mag je tandarts je zoveel aanrekenen als hij wil, zelfs als hij normaal gezien wél de officiële tarieven volgt. Absurd.

Aandeel tandartsen dat de officiële tarieven toepast

Van de gewone tandartsen blijkt nog niet de helft volledig geconventioneerd, en één op de zes slechts gedeeltelijk. Bij de specialisten in de tandzorg volgt amper een vijfde altijd de prijsafspraken. Over die afspraken wordt elke twee jaar opnieuw onderhandeld in een commissie binnen het RIZIV, de zogenaamde Dentomut, waarin zowel tandartsen als ziekenfondsen vertegenwoordigd zijn.

Gewone tandartsen

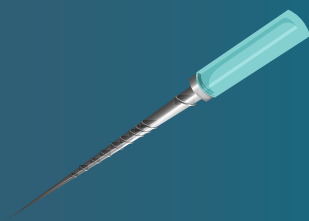
Orthodontisten

Parodontologen

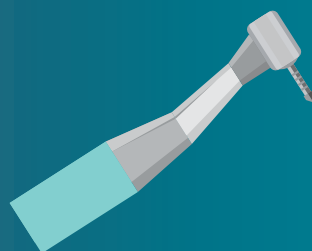
Terugbetaalde tandzorg: officiële tarieven

€ 105

wortelkanaalbehandeling

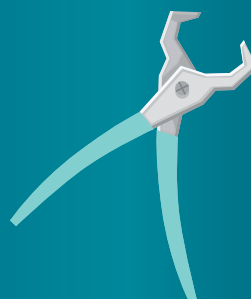
(ontzenuwen van een tand)
je betaalt € 12 uit eigen zak

€ 46

vulling

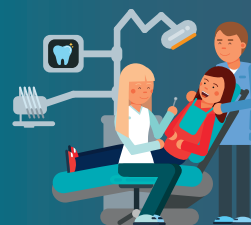
je betaalt € 8,50 uit
eigen zak

€ 37

tand trekken

je betaalt € 7 uit eigen zak
(na de leeftijd van 53 jaar)

€ 62

mondonderzoek

je betaalt € 3,50 uit eigen zak
(tot de leeftijd van 67 jaar)

Bron: RIZIV

Ondanks die uitzonderingen heb je er wel alle belang bij om voor een geconventioneerde tandarts te kiezen. De tariefzekerheid is bij hen nog altijd het grootst. Helaas moet je in bepaalde regio's al een eindje rijden om een tandarts te vinden die de tariefafspraken naleeft. Vooral de provincie Antwerpen en de streek rond Roeselare en Sint-Niklaas kampen met een tekort aan

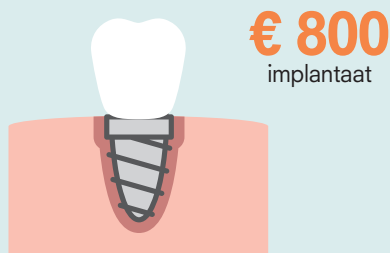
De kosten van tandzorg zijn voor de patiënt moeilijk in te schatten

geconventioneerde tandartsen, wat de toegankelijkheid van betaalbare tandzorg verhindert. Ook en vooral bij specialisten zoals parodontologen (tandvlees) en orthodontisten (stand van het gebit) is de ondervertegenwoordiging van geconventioneerde zorgverleners nijpend. Dit is een bekend probleem, waaraan zou worden gewerkt, zo werd ons beloofd.

>

Tandzorg is snel duur

De prijzen voor complexere prestaties zijn hoog en kunnen veel verschillen. Niet alleen betaal je alles uit eigen zak, op de gemiddelde prijzen hieronder zit gemakkelijk enkele honderden euro's speling, afhankelijk van de tandarts.

Bron: Christelijke Mutualiteit (enquête 2014)

> Raden naar het statuut

Een extra hindernis is dat het vaak niet duidelijk is voor patiënten of hun tandarts nu geconventioneerd is of niet. In onze enquête afgelopen zomer kenden amper vier op de tien mensen het statuut van hun tandarts.

Niet verrassend, want in eerder onderzoek moesten we al vaststellen dat het statuut zelden wordt geafficheerd in de wachtkamer, hoewel het verplicht is. Tandartsen riskeren zo een boete, maar worden daarop amper gecontroleerd. Wij strijden al jaren voor strengere controles en een uitbreiding van de afficheringsplichten. Niet zonder resultaat, want eindelijk krijgen we ook meer steun uit politieke hoek. Liefst zouden wij zien dat het statuut al

wordt bekendgemaakt met een plakkaat aan de gevel, en in de wachtkamer een lijst van de gehanteerde tarieven. Alleen wanneer de patiënt over alle prijsinformatie beschikt, kan hij de juiste beslissingen nemen en meer grip krijgen op zijn tandartsfactuur.

Je kunt wel op de websites van sommige ziekenfondsen en het RIZIV opzoeken of jouw tandarts al dan niet geconventioneerd is. Ook de officiële tarieven en de terugbetalingen vind je online, o.a. op onze website.

Factuur is moeilijk te ontcijferen

Bij niet-geconventioneerde tandartsen is het nog moeilijker in te schatten hoeveel je zult moeten betalen: tenzij hij zelf transparant is over zijn tarieven, is het

verdomd moeilijk uit te pluizen wat je waarvoor betaalt, zelfs achteraf. Sowieso biedt het getuigschrift, dat je mee naar huis krijgt voor het ziekenfonds, al weinig verheldering. Daarop staan weliswaar de verschillende prestaties opgesomd, maar die worden uitgedrukt in officiële codes. Als leek moet je dus al heel wat onderzoekwerk verrichten om ze te ontcijferen. In feite moet je eerst online opzoeken hoeveel de opgelijste prestaties officieel kosten. Bij een niet-geconventioneerde tandarts moet je dan ook nog die optelsom vergelijken met het aangeduide totaalbedrag om uit te dokteren hoeveel supplementen je hebt betaald. Dat kan en moet duidelijker.

Meer inspraak nodig

Vooraleer de tandarts daadwerkelijk aan de slag gaat, zou hij zijn patiënten duidelijk moeten inlichten over de prijs van bepaalde behandelingen en, als die er zijn, over goedkopere alternatieven. Doet jouw tandarts dat niet automatisch, vraag hem dan – toch zeker bij geplande interventies zoals orthodontie of protheses – naar een offerte. Idealiter zal hij een behandelplan opstellen, met bijhorend kostenplaatje, en dat samen met jou bespreken. Daarbij moet hij verschillende opties voorstellen, met de verschillende prijzen en de bijhorende voor- en nadelen.

Zeker wanneer er een tandtechnisch labo aan te pas komt, bijvoorbeeld voor het maken van een kroon of kunstgebit, kan de materiaalkeuze de eindfactuur immers danig beïnvloeden.

Aangezien deze prestaties voor een groot deel uit eigen zak worden betaald, moet worden vermeden dat de patiënt nodeloos op kosten wordt gejaagd en pas veel te laat ontdekt hoeveel hij of zij moet betalen.

Ook een opsplitsing van de kosten van het tandtechnisch labo enerzijds en de erelonen van de tandarts anderzijds zou een welgekomen aanvulling zijn. In Nederland worden de erelonen en de prijs van de geproduceerde onderdelen wél apart weergegeven. Waarom krijgen wij diezelfde transparantie niet? 🍷